SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 200. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 19, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ЖОВТНЯ 1991 Ч. 200. РІК XCVIII.

ВЕРХОВНА РАДА ЗВЕРНУЛАСЯ ДО НАРОДУ

Київ (ПБ УНС Р.Р.) — Тут у п'ятницю, 11-го жовтня, на сесії Верховної Ради ухвалено „Звернення Верховної Ради України до народу", у якому сказано:

„Шановні співвітчизники! Першого грудня ми маємо зробити свій вибір: висловитися щодо Акту проголошення незалежности України. Це вибір для себе, для своїх дітей та онуків, для поколінь прийдешніх. Ми не маємо права помилитися. Хай кожен з нас у хвилину визначення залишиться на самоті зі своєю совістю і своїм розумом. Щоб ніхто і ніщо, окрім відповідальности перед народом і майбутнім, не могло вплинути на волю кожного, бо в наших руках доля молодої незалежної держави, доля Батьківщини, рідної землі.

Акт проголошення незалежности України — це не витвір політиків, депутатів чи партій. Незалежність — мрія наших батьків і прадідів, рівність із іншими народами, величезна праця і безмежна відповідальність, почуття гордости за свій народ і його державність, любов до Отчого дому і вірна дорога в майбутнє. Це — об'єктивна потреба. Але незалежність — це не самодостатня мета, не політичний маневр, а засіб досягнення такого економічного, політичного, екологічного і культурного стану країни, користуючись яким, більшість народів плянети досягла поваги й добробуту, прогресу й демократії.

Акт незалежности — це продовження і реальна дія Декларації про державний суверенітет України, логічний підсумок усього суспільного розвитку останніх років, розуміння необхідности і невідкладности кардинальних змін у нашому житті. Ми маємо величезний економічний і ресурсний потенціял, підтримку у світі. Наш народ працьовитий і мудрий, і тому ми переконані у правильності обраного шляху. Ми віримо, що тільки незалежна Україна може забезпечити своєму народові, до якого належать не лише українці, а й росіяни, болгари, мадяри, євреї, білоруси, молдовани, поляки, татари, вірмени, румуни, гагаузи, греки **та інші національні групи** нашої землі, високий добробут і вільне життя.

Незалежність України — невід'ємне право народу, передбачене статутом ООН самостійно приймати політичні й міжнародні рішення, обирати собі друзів і партнерів у світі.

Незалежність України— єдина можливість зупинити зубожіння нашого народу і створити гідні наших людей умови праці, життя, відпочинку, такі ж, якими відзначаються передові країни світу.

Незалежність України — **не відчуження** і самоізоляція від світу, а лише потреба жити власним розумом, власною працею, відповідаючи за кожен свій крок і відчуваючи реальні результати своїх трудових і творчих зусиль.

Незалежність України — це право і обов'язок збудувати правову демократичну цивілізовану державу, де основними цінностями будуть реальність прав і суверенітет особистости, ґарантованість розвитку і гідности кожного громадянина, представника будь-якої національности, всебічна повага до кожної етнічної меншини, що живе на українській землі. Іншого шляху, крім незалежности, для України немає. Такою є позиція Верховної Ради. І тому, довіряючи **мудрості** й політичній зрілості народу України, ми свідомо йдемо на всеукраїнський референдум. Ми закликаємо Вас підтримати Акт проголошення незалежности України.

Співвітчизники! Будьмо єдині у прагненнях наших, у розбудові незалежної державности України. Наша земля пережила багато кривд і страждань, неволі, лихо засівало її. Тож першого грудня сама історія дає нам шансу, молживо останню, стати справжніми громадянами, творцями своєї держави, будівниками власної хати, де панують 'своя правда, і сила, і воля' ".

Німецький міністер вимагає закрити Чорнобильську електростанцію

Бонн, Німеччина. — Міністер охорони довкілля Німеччини Клявс Топфер заявив, що він звернеться до совєтського уряду з закликом закрити Чорнобильську Атомну Електростанцію.

Вимога К. Топфера викликана новими побоюваннями з приводу системи безпеки на атомній електростанції, що виявилася після недавньої пожежі в турбінній залі одного з працюючих реакторів.

К. Топфер заявив, що Німеччина могла б допомогти Совєтському Союзові: дати йому відповідну технологію для спорудження безпечних електростанцій. Міністер має намір також просити, щоб Совєтський Союз надав йому інформації про дотримання правил безпеки на всіх 53 атомних електростанціях СССР.

Як повідомило совєтське пресове аґентство ТАСС, на ЧАЕС тривають відновлювальні роботи після пожежі, що сталася 11-го жовтня. Вона виникла у зв'язку з відмовою електричного вимикача, охопивши електричний ґенератор другого бльоку, і привела до загоряння покрівлі у турбінній залі.

Знавці обстежують третій і четвертий турбоґенератори, очищують пошкоджену від вогню машинову залю, демонтують пошкоджені металеві конструкції, оцінюють стан будівельних конструкцій, роблять все для того, щоб забезпечити надійне функціонування енерґетичних бльоків восени і взимі.

На електростанцію додатково прибувають вантажопіднімальні механізми. Разом з працівниками станції в ліквідації наслідків пожежі беруть участь люди з проєктних, конструкторських, будівельних і монтажних організацій.

Радіяція на станції, за словами ТАСС, не змінилася і перебуває в межах рівнів, які були до пожежі.

ДИТЯЧА МАСКАРАДА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Місцевий Осередок СУМ влаштовує тут дитячу маскараду, яка відбудеться в неділю, 27-го жовтня, в домі СУМ, 301 Палісайд авеню. В програмі: гри, забави, буфет, несподіванки тощо. Маскарада відбуватиметься від год. 3-ої по полудні до 6-ої вечора.

ЗУСТРІЧ З „ГРОНОМ"

Іст Гановер, Н. Дж. — Асоціяція Українсько-Американських Професіоналістів і Підприємців Ню Йорку і Ню Джерзі влаштовує у суботу, 26-го жовтня, зустріч з групою „Гроно", під час якої відбудеться дискусія на тему „Рок музика в Україні". Зустріч проходитиме в готелі Рамада Інн, 130 10-та дорога схід, Іст Гановер, Н. Дж. Початок о год. 7:30 вечора. Вступ — 10 дол., студенти — 5 дол.

Л. Лук'яненко зареєструвався у виборчій комісії

Київ (ПБ УРП). — Тут у п'ятницю, 11-го жовтня, на своєму засіданні Центральна виборча комісія зареєструвала Левка Лук'яненка кандидатом на президента України. У час реєстрації на підтримку Левка Лук'яненка подано 107,974 підписи.

Сам кандидат не зміг прибути на засідання комісії. Через складну політичну ситуацію в Україні Л. Лук'яненко відмовився від поїздки в Лондон, куди його запросила Консервативна партія Великої Британії. Під сучасну пору Л. Лук'яненко відвідує східні області України — Луганську і Донецьку — з метою провести ряд зустрічей з шахтарями та інтеліґенцією Донбасу. Цей реґіон, завдяки сприянню місцевої влади, охоплений діяльністю **„Демократического движения** Донбасса", і тому основною ціллю виступів Л. Лук'яненка було не допустити до розпалювання антиукраїнської гістерії і розвалу України. Кандидат коротко накреслив свою політичну програму, зазначивши при тому, що він робить усе від нього залежне, щоб не допустити в Україні до повторення подій у Вірменії та Грузії, а також відродження бюрократичного компартійного апарату.

Загинув священик Я. Лесів

Івано-Франківське (ПБ УНС, Р.Р.). — Тут у ніч з 9-го на 10-го жовтня трагічно загинув відомий діяч Української Греко-Католицької Церкви, багаторічний політв'язень, декан Долинського району, отець Ярослав Лесів.

Отець Я. Лесів 9-го жовтня зустрівся в Києві з головою Верховної Ради України Леонідом Кравчуком з метою вирішення церковних справ. На зворотному шляху його авто збила машина „Волга". Це сталося поблизу Івано-Франківського.

У Конотопі вимагають резиґнації влади

Конотоп (ПБ УРП). — Тут у п'ятницю, 11-го жовтня, від год. 9-ої ранку до 9-ої вечора на заклик місцевих організацій УРП і СНУМ відбулось пікетування сесії Міської Ради. Основними вимогами пікетуючих були: резиґнація керівництва міста як структури підпільно діючої КПСС, **розпуск** Міської Ради і нові вибори у зв'язку з просякненням у торгівлю міста мафіозних структур, демонтаж пам'ятників комуністичним вождям та повернення вулицям міста старих назв і зняття з будинку Міської Ради червоно-лазурового прапора.

Перед початком пікетування місцева поліція без **дозволу прокурора намагалася** заарештувати голову місцевого СНУМ Сергія Сущенка, але їм це не вдалося. У пікетуванні взяло участь близько 5,000 осіб. Вимоги пікетуючих сесія не задовільнила, а працю сесії відкладено на тиждень.

На цій же сесії депутати одноголосно підтримали акт про незалежність України.

На другий день в суботу, 12-го жовтня, перед будинком Міської Ради проходив стихійний мітинґ. Промовці закликали відновити пікетування сесії Міської Ради до повного виконання вимог. Двоє членів СНУМ, С. Сущенко та Олег Назаренко, оголосили голодівку з тими ж вимогами. Перед міськвиконкомом поставлено намети.

У понеділок, 14-го жовтня, до голодуючих приєднався Олександер Безпалий. Вимагали резиґнації голови Міської Ради Юрія Іванова та його заступника Олександра Волошина. Багатотисячний мітинґ підтримує голодуючих. На сесії виступив голова районної організації УРП Леонід Тарасенко, який **обґрунтував** вимоги. Депутат Хоменко намагався виступити на стихійному мітинґу з виправданням властей, але його висвистали. Голова Ю. Іванов заявив, що на найближчій сесії зрезиґнує. Тим часом невідомі телефонічно погрожують Тарасенкові та голодуючим фізичною розправою.

ВИСТАВКА А. ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

Нюарк, Н. Дж. — Фундація Рідної Школи в Нюарку влаштовує виставку малих олій та графіки мисткині Аркадії Оленської-Петришин, яка відбудеться в неділю, 20-го жовтня, в залі під церквою св. Івана Хрестителя, 718 Санфорд авеню. Виставка проходитиме від год. 9-ої ранку до 1:30 по полудні.

Відбудуться наради СФУЖО

Торонто. — Тут від 25-го до 27-го жовтня відбуватимуться річні наради СФУЖО в приміщеннях Суспільної Служби Українців Канади, 2445 Блур вулиця захід (ріг вулиць **Блур** і Джейн).

В рамках нарад буде виголошена доповідь Оксани Сапеляк, голови Личаківської Районної Ради Львова, голови Союзу Українок Львівської области. Доповідь відбудеться в суботу, 26-го жовтня, о год. 7-ій вечора в приміщенні церкви св. Отця Миколая, 770 Квін вулиця захід.

Влаштовують виставку картин В. Литвина в Чикаґо

Чикаґо. — Український Золотий Хрест, 12-ий Відділ в Чикаґо влаштовує виставку дереворитів, олії, пастелі та акварелі мистця Віталія Литвина, який приїде з Торонто.

Виставка відбудеться в залі Товариства „Самопоміч", 2355 Чикаґо авеню захід, в суботу, 26-го жовтня, від 10-ої год. ранку до 6-ої вечора та в неділю, 27-го жовтня, від год. 10-ої до 5-ої вечора.

Відкриття виставки відбудеться у п'ятницю, 25-го жовтня о год. 7:30 вечора. Слово про мистця виголосить Ігор Віктюк.

Під час виставки відбудеться виграша дереворитів — дарунок мистця на Фонд Дітям Чорнобиля при УЗХ. Виставлені картини є до набуття.

ВИСТАВКА ТВОРІВ І. ОСТАФІЙЧУКА

Ню Йорк. — Пластове плем'я „Перші Стежі" та Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовують виставку малярства і графіки мистця Івана Остафійчука, яка проходитиме від 18-го до 20-го жовтня в Ґалерії ОМУА ,136 Друга авеню в Ню Йорку. Відкриття виставки відбудеться у п'ятницю, 18-го жовтня, о год. 7-ій вечора. Ґалерія буде відкрита в суботу, 19-го жовтня, від 1-ої год. дня до 8-ої год. **вечора, а в неділю, 20-го жовтня, від 1-ої дня до год. 6-ої вечора.**

Опозиційні партії в Болгарії перемогли у виборах

Софія, Болгарія. — Аґентство Ассошіейтед Пресс повідомляє, що понад 50,000 прихильників і противників комунізму вийшли на вулиці столиці Болгарії, щоб морально підтримати керівників демократичних партій, які твердять, що вони здобули перемогу у парляментарних виборах і тим самим відсунули відкритих і прихованих комуністів від влади.

Демократичні сили переконані, що вони здобули більшість у виборах, але комуністи, тепер соціялісти, твердять, що ще за скоро святкувати перемогу, бо остаточні вислідп парляментарних виборів, які відбулися в тій країні в понеділок, 14-го жовтня, будуть відомі аж за кілька днів. Навіть у випадку незначної перемоги некомуністів в їхньому таборі не буде співпраці, бо дуже активну участь у виборах брали болгари турецького походження, які є причиною численних міжетнічних зударів.

„Ви є вільні від комуністичної системи", — заявив учасникам маніфестації Філіп Дмітров, лідер демократичної коаліції і можливий кандидат на прем'єрміністра. Він підкреслив, що ера комунізму в Болгарії скінчилася.

Президент Болгарії Желю Жілєв, колишній голова демократичного руху, заявив, що „ми зробили це один крок вперед в напрямі до демократії". Жілєв був обраний президентом з допомогою голосів так званої Соціялістичної партії (колишні комуністи) в червні 1990 року, як свого роду жест соціялістів в сторону антикомуністичної опозиції.

Не зважаючи на програні вибори, соціялісти, які минулого року позбулися Тодора Жівкова, колишнього комуністичного лідера, все одно контролюватимуть одною третьою парляментських місць, тобто вони наберуть 240 місць, які дадуть їм можливість бльокувати важливі постанови парляменту. Наприклад, демократи підтримують приватизацію сільського господарства і дрібної індустрії, соціялісти натомість пропонують стосувати повільний процес переходу до системи вільного ринку. Соціялісти ще не визнали прогри і надіються на коаліцію з турецькою меншиною.

На Заході дуже уважно слідкують за розвитком подій в Болгарії, які матимуть великий вплив на події в Албанії і Румунії.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В УОКЦЕНТРІ

Філядельфія. — Місцевий 90-ий відділ Союзу Українок Америки влаштовує літературний вечір, присвячений творчості Оксани Керч, Ярослави Острук і Марії Струтинської, який відбудеться у неділю, 27-го жовтня, в Українському Культурно-Освітньому Центрі. Початок о год. 4-ій по полудні.

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції у Дамаску після тривалих переговорів зі сирійськими керівниками, державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер висловив надію, що міжнародна мирова конференція щодо Близького Сходу все таки відбудеться в кінці жовтня у Швайцарії. Державний секретар додав, що єдиним неузгодженим пунктом залишається термін початку переговорів між арабами і ізраїльтянами з питань про небезпечний рівень насичення зброєю близькосхідного реґіону і про постачання водою Близького Сходу. У середу, 16-го жовтня, Бейкер прибув у Єрусалим. Під час перебування там Бейкер зустрівся з совєтським міністром закордонних справ Борисом Панкіним. Представник Білого Дому заявив, що, можливо, на відкритті конференції у Льозанні будуть присутні президенти Буш і Ґорбачов.

В ЛИСТІ НА ІМ'Я генерального секретаря ООН Переза де Куеяра міністер закордонних справ Іраку попередив, що безпеки інспекційних груп, котрі облітають іракські території, не буде ґарантовано, якщо їхні гелікоптери з'являться в повітряному просторі, де недавно побували ізраїльські літаки-розвідники.

В ПОНЕДІЛОК, 14-ГО ЖОВТНЯ, в Москві закінчилися переговори міністрів закордонних справ Совєтського Союзу і Японії Боріса Панкіна і Таро Накаями. Обі сторони підписали документи про обмінні поїздки совєтських громадян чотирьох південних островів Курильської мережі і Японії, а також про збільшення квот журналістів, постійно акредитованих в Японії і Совєтському Союзі.

В СЕРЕДУ, 16-ГО ЖОВТНЯ, кабінет міністрів канцлера Гельмута Коля прийняв рішення про виплату 500 міл. марок (294 міл. дол.) полякам, яких у роки фашистської окупації було забрано на примусові роботи. Виплати проводитимуться продовж найближчих трьох років. Ініціятором цього кроку є міністер закордонних справ Ганс-Дітріх Геншер. Він вважає, що тепер буде більше підстав очікувати поліпшення німецько-польських взаємин.

У ВІВТОРОК, 15-ГО ЖОВТНЯ, на засіданні Вищої ради безпеки Молдови прийнято рішення про створення Національної армії республіки. Схвалена концепція національного воєнного будівництва виключає участь республіки в „єдиному воєнному просторі" і передбачає повернення на територію Молдови її громадян — вояків і старшин, які служать у збройних силах СССР.

ПРЕДСТАВНИК РЕСПУБЛІКИ Литви в Москві Зґідюс Бічкаускас в інтерв'ю московському тижневику „Новоє Врємя" визнав, що після проголошення незалежности уряд Литви не вділив належної уваги польській меншині в республіці. Тепер, за його словами, „цю помилку виправляється".

БРАЗИЛІЙСЬКІ ГАЗЕТИ повідомили, що у вівторок, 15-го жовтня, в центрі столиці країни відслужив Службу Божу Папа Іван Павло II. На ній були присутні 250,000 віруючих. Відтак Папа вилетів у шахтарський район, де недавно відбулися сутички між католиками і протестантами.

В МОСКВІ СТВОРЕНО комітет підтримки демократичних кандидатів на президента України та аґітації за підтримку Акту про незалежність. У комітет увійшли представники груп сприяння Рухові, Української Республіканської Партії та молодіжного клюбу.

РУМУНСЬКІ ГАЗЕТИ повідомляють, що тіло першого комуністичного лідера країни Ґеорґіу-Дежа буде винесено з мавзолею і поховано в землі.

УКРАЇНА ВІДКИДАЄ ЕКОНОМІЧНИЙ ДОГОВІР

Москва. — Як повідомляють засоби масової інформації 17-го жовтня, представники України вимагають повного суверенітету і заявляють, що вони не прилучаться до інших республік колишнього СССР у підписанні нового економічного договору, який мав би врятувати захитаний Союз.

Ця відмова України, важливого партнера для економічної підтримки всіх інших республік СССР, була передбачена вже від довшого часу. Але застереження Верховної Ради України, що пропонована угода підкопує можливість суверенности, вказує на те, що є великий сумнів чи взагалі поодинокі республіки колишнього СССР знайдуть спільну мову для економічної співпраці.

„Історія дає нам можливість стати незалежною державою і ми не хочемо дальше бути лише колонією", — сказав Іван Плющ, перший заступник голови Верховної Ради України в українській телевізії у четвер, 17-го жовтня, та при тому додав, що лише дуже радикальні зміни в економічному договорі можуть зацікавити Україну приступити до нього.

Представники Російської федерації заявили, що вони підпишуть договір без України. Заступник президента Боріса Єлцина, Олександер Руцкой, у відповідь на заяву Верховної Ради України, сказав, що він не знає чи Україна втримається без Росії, але він певний, що Росія втримається без України.

Однак Б. Єлцин та інші політики, які пропонують економічний договір, уважають, що Україна є найважливішим після Росії членом для економічної співпраці і ці дві республіки є дуже від себе залежні, тому що вони разом творять 70 відсотків населення та економічних багатств.

Відбулася зустріч кримських татар

Симферопіль (УНІАР). — Тут 5-7-го жовтня відбулася 51-ша всесоюзна зустріч представників національних рухів кримських татар (НРКТ) від семи республік під головуванням Баєва і Асманова.

Форум ухвалив звернення до мешканців Криму, Верховних Рад України, Росії і центру щодо питання про юрисдикцію Криму. Учасники уважають кампанію за проведення референдуму щодо визначення Криму і будь-які однобічні акції як провокацію імперських сил, що може причинитись до хаосу в Криму. Представники національних рухів пропонують скликати консультативну нараду центру, України, Росії і національних рухів кримських татар на вищому рівні для вирішення юрисдикції Криму і вироблення концепції процедури поновлення державної цілісности і державности кримсько-татарського народу.

Нарада представників національних рухів кримських татар звернулася до Ради Безпеки ООН з проханням у межах своїх повноважень розглянути це питання, щоб допомогти СССР уникнути поширення конфлікту, та скликати конференцію з безпеки і співробітництва країн Чорноморського басейну.

15-ЛІТТЯ МУЗЕЮ

Ню Йорк. — Управа Українського Музею в Ню Йорку влаштовує святочне відзначення 15-ліття музею, яке відбудеться в неділю, 1-го грудня, в Гелмслі Пелес, 455 Медісон авеню. Початок о год. 1:30 по полудні. Відзначення включатиме зустріч, полуденок та мистецьку програму, в якій виступлять соліст Метрополітальної опери Павло Плішка, піяніст Тома Гриньків і ансамбль „Промінь". Програму вестиме д-р Альберт Кіпа.

В АМЕРИЦІ

ЯК ПОВІДОМИВ ПРЕДСТАВНИК Державного департаменту, понад сім мільйонів листів з просьбою про надання „зелених карт" визнані недійсними, бо вони були одержані раніше встановленого умовами іміґраційної льотерії терміну — год. 12.01 у понеділок, 14-го жовтня. Представник Державного департаменту Ричард Бавчер заявив, що всього було одержано 19 мільйонів листів. В льотерії, як вже повідомлялося, виграє 40,000 „зелених карт", при чому 16,000 з них були виділені для ірляндців.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Буша оприлюднила зроблену тиждень тому в Женеві пропозицію обговорити зі Совєтським Союзом параметри програми Стратегічної оборонної ініціятиви (СОІ) з елементами космічного базування. Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Ендрю Розентол пише, що пропозицію можна розглядати як спробу Білого Дому добитися від Конґресу схвалення необхідних асиґнувань на програму так званих „зоряних війн". Пропозиція Білого Дому передбачає також зміну тексту договору про протиракетну оборону з 1972 року, що обмежує дії сторін в ділянці ПРО. 27-го вересня Буш запропонував змінити умови договору ПРО, щоб кожна сторона мала право на захист більш ніж одного району на своїй території, як це передбачалося раніше.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ призначив секретарем департаменту юстиції Вілліяма Барра, який останнім часом тимчасово виконував обов'язки Ричарда Торнбирґа, який кандидує на сенатора з Пенсильванії. 41-річний В. Барр народився у Ню Йорку, закінчив факультет китайської мови Колюмбійського університету і в 1973 році був прийнятий на працю в Сі-Ай-Ей, потім став завідуючим одного з відділів Департаменту юстиції. Він особисто підписував надсекретні розпорядження про арешт особливо небезпечних злочинців у різних країнах світу. Дж. Буш згадав, що Барр брав участь в таких успішних операціях, як розшук злочинця, що надіслав поштою пакунки-бомби федеральному судді і ще кільком громадським і державним діячам, а також у придушенні бунту в'язнів-кубинців у в'язниці Таладеґа в Алабамі.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до четверга, 17-го жовтня 9,236 чеків-дивіденд, відсотки від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

233,158.00

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Висока ціна бути членом Верховного Суду

Коли весною цього року Турґот Маршал зрікся свого становища у Верховному Суді, президент Джордж Буш через день-два переслав до Сенату на затвердження свого кандидата, суддю Апеляційного Суду у Вашінґтоні, Д. К., Кларенса Томаса. І Маршал і Томас — чорні, але Маршал був крайнім лібералом, а Томас — консервативний республіканець.

Правнича Комісія Сенату, в яку входить сімох республіканців і сімох демократів під головством демократа, не цікавилася кваліфікаціями Томаса, а лиш його становищем до проблеми жіночих абортів. Томас заявив, що він шанує рішення Верховного Суду, що аборти не перечать Конституції і таким чином залеґалізував їх, — але, зрештою, відмовився будь-що говорити на цю тему. Центральна організація чорних в Америці, управа якої є в демократично-ліберальних руках, заявилася проти кандидатури Томаса.

Ще голоснішу й гострішу кампанію повели жінки, які в більшості стоять за ,,право вибору" вагітної жінки, як вона має повестися. Таким чином кандидатура К. Томаса зразу стала предметом політичної розгри поміж республіканцями і демократами. Правнича Комісія Сенату не могла вирішити, поручати чи відкинути кандидатуру Томаса, бо сімох її членів були ,,за" і сімох ,,проти". Але визначений вже термін голосування в Сенаті став неактуальний, коли раптом у щоденнику ,,Вашінґтон Пост" появилася вістка, що за поголосками суддя Кларенс Томас каригідно напаствував одну службовичку у державній установі, яка займалася справами рівного права громадян на працю, — директором цієї установи був Кларенс Томас. Відкликано термін голосування в Сенаті над кандидатурою Томаса, бо сам Томас зажадав з'ясування цієї вістки у ,,Вашінґтон Пост". Сенатська Правнича Комісія розпочала слідство, як і ФБІ. Опісля Правнича комісія Сенату розпочала переслухання у цій справі. Суддя Кларенс Томас рішуче заявив, що він дізнався уперше про закиди проти нього, що він непристойно й каригідно напаствував свою службовичку Аніту Гілл щойно від двох аґентів ФБІ, які прийшли до нього і його в цій справі переслухували. Але Аніта Гілл — також чорна — відчитала на Комісії Сенату обвинувачення проти Кларенса Томаса, що він у своїй канцелярії поводився супроти неї крайньо образливо, уживав сороміцьких слів, намовляв цікавитися порнографічною літературою і т.п. Говорила вона переконливим тоном, твердо запевняла, що говорить правду, під присягою. Створилася гнітюча атмосфера. Закиди А. Гілл стосувалися здогадної події з-перед 10-ти років. К. Томас твердив, що він ніколи не чув ані від А. Гілл, ані від будь-котрої з його численних службовичок якоїсь скарги. З Анітою Гілл, яка відтак стала професором у стейтовому університеті в Оклагомі, він зберігав приязні зв'язки ще й після того, як вона переїхала з Вашінґтону до Оклагоми. Виявилося, що вони раз обідали в ресторані в Оклагома і що він раз відвозив її своїм автом на летовище — все це вже після тієї здогадної поганої поведінки Томаса. Переслухування Томаса, Аніти Гілл, чотирьох свідків Аніти і чотирьох свідків Томаса тривало чотири дні. Ціле те жалюгідне видовище показували на екрані телевізора і мільйони людей придивлялися, спорили, хто винуватий та хто говорить неправду під присягою, а сам суддя Кларенс Томас переживав гегенну: він скаржився, що відбувається над ним ,,линч", як за часів невільництва, — що він паде жертвою політичної гри та існуючого в Америці расизму. Але у ході цієї драми опити виказували, що більшість громадян схиляються в сторону Кларенса Томаса. Чорні обурювалися, чому вона мовчала десять років. Чому підтримувала з ним дружні зв'язки? Чорні з обуренням наврували факт, що чорна А. Гілл прагнула своїм виступом загородити чорному Томасові шлях до Верховного Суду. Президент Буш увесь час запевняв публічно, що він має довір'я до Томаса.

У минулий вівторок, о годині 6-ій по полудні відбулося голосування на пленумі Сенату: 52 голоси були ,,за" затвердження кандидатури Томаса, 48 ,,проти". Кларенс Томас виграв, — політично виграв президент Джордж Буш. Але залишився поганий посмак від цієї афери. Найбільше осіб таврує Сенат, що не треба було робити публічного циркового видовища, а переслухування вести швидше, коротше і за закритими дверми. Добре, що воно закінчилося.

Юрій Стефанівський

ЗА ВЧИНКИ БАТЬКІВ

II

Парляменти СССР і України роблять вигляд, що проблеми колишніх малолітніх в'язнів СССР не існує, про відшкодування матеріяльних та моральних збитків у нещодавно прийнятих законах навіть не згадується.

Кількість політичного походження, подібність долей та успадковане від батьків національне усвідомлення спонукали нас об'єднатися в нашу Спілку ,,Діти України — політв'язні", яка діє автономно при Спілці українських політв'язнів в бльоці із іншими демократичними силами в рамках Народного Руху України.

Членами її можуть бути особи, які були засуджені тоталітарними режимами за політичними мотивами або зазнали від них репресій, в цьому числі діти ґетто; які народилися в місцях відбування покарання батьками — політв'язнями, та дітей політв'язнів.

Мета — побудова суверенної соборної української держави, яка буде матір'ю для всіх народів, що її населюють.

Тактика — боротьба парляментськими методами.

Християнська мораль, патріотизм, почуття національної гідности в поєднанні із повагою до людей інших національностей, відкидання шовінізму, гуманізм, визнання вищости загальнолюдських та національних інтересів над клясовими, клановими чи високопартійними, визнання права колишнього народу на вільний розвиток у власній державі чи серед братніх народів — на таких засадах Спілка будує свою діяльність.

Стверджуючи, що найвищою цінністю є життя людини в умовах свободи і демократії, Спілка кваліфікує терор, вчинений на землях України совєтським і нацистським тоталітарним режимом як геноцид проти її народу, злочином проти людства і вимагає його засудження Міжнародним Трибуналом на процесі типу Нюрнберзького.

Основними завданнями Спілка ,,Діти України — політв'язні" вважає повну десталінізацію і дебольшевизацію суспільства (на зразок денацифікації Німеччини):

1. Проведення Міжнародного Трибуналу типу Нюрнберзького, де б злочини, вчинені большевицько-соціялістичним режимом, кваліфікувалися, як геноцид, злочини проти людства.

2. Вшанування національно-визвольної боротьби народу України проти московсько-соціялістичного (совєтського) та національно-соціялістичного (фашистського) режимів; реабілітація суспільних рухів, в цьому числі ОУН і УПА; реабілітація без перегляду справ всіх політв'язнів та репресованих за політичними мотивами.

3. Надання особам, які були репресовані за політичними мотивами малолітніми або народилися в місцях відбування покарання їх батьками-політв'язнями, статусу, аналогічного статусу малолітніх в'язнів фашистських таборів.

4. Відшкодування Україні вартости праці її громадян-політв'язнів на територіях інших республік, які входили до складу колишнього СССР, та у нацистській Німеччині, а громадянам України, перерахованим в п. п. 2,3 — матеріяльних та моральних збитків.

5. Перезахоронення коштом СССР на Батьківщині жертв терору, які загинули, поза її межами, увічнення їх пам'яті.

6. Створення реальних умов для повернення політв'язнів та їх нащадків, які проживають за межами України, на Батьківщину.

7. Притягнення до судової відповідальности осіб, які брали участь у репресіях: стукачів, сексотів, слідчих, суддів, прокурорів, експертів, членів ,,двійок", ,,трійок", ,,ОСО", лікарів-психотюремників, істребків, катів та інших злочинців.

Спілка ,,Діти України — політв'язні" займається пошуками та встановленням з подальшим оприлюдненням натхненників, організаторів та виконавців репресій та знищень політв'язнів.

Кошти Спілки (вкрай мізерні і недостатні) складаються із членських внесків та добровільних пожертв, всі керівники працюють на громадських засадах, без платні.

Нещодавно Спілка одержала приміщення під бюро в одному будинку із Спілкою українських політв'язнів та обласною організацією Української Республіканської партії у Львові на вул. Стефаника, ч. 10—14.

Усвідомлюючи, що в світі, де існують такі тоталітарні держави, як СССР, Куба, Ірак та інші, існує реальна небезпека нових репресій проти материнства і дитинства, що, зрештою задемонструвала спроба путчу 19-го серпня 1991 року в СССР, для запобігання нових проявів геноциду. Спілка ,,Діти України — Політв'язні" вважає доцільним створення під егідою Об'єднаних Націй світової організації, яка об'єднає колишніх малолітніх в'язнів тоталітарних режимів і просить проґресивні громадські сили підтримати її у цьому.

Микола Муратов

ПЕРЕДВИБОРЧІ БАТАЛІЇ

Президентський маратон на Україні наближається до мети. 25-го жовтня Центральна виборча комісія припинить прийняття підписів підтримки кандидатів на президента. На сьогодні необхідну кількість зібрали три особи: Леонід Кравчук, Вячеслав Чорновіл та Левко Лук'яненко. Вони й офіційно зареєстровані як кандидати на посаду голови держави.

Виникає питання, чому ці політичні діячі прийшли до реєстрації першими? Тут однієї популярності мало, потрібен технічний апарат збору підписів. А серед усіх 94-ох кандидатів, тільки вони й мають практичну змогу утворити такі групи підтримки, бо займають посади в реґіональному та всеукраїнському маштабі.

Чим ближче до 1-го грудня, тим частіше московська преса згадує цю подію, обговорює основних кандидатів. Газета ,,Ізвєстія" частіше згадує про Кравчука та Чорновола, російський канал телевізії став явно по стороні голови Львівської Обласної Ради. Орган вже неіснуючого комсомолу, газета ,,Комсомольська Правда" в числі з 12-го жовтня помістила інтерв'ю з Чорноволом та коротенькі біографії основних претендентів на президентську посаду. Крім вище згаданих політиків, до тих хто має шанси газета відносить й голову опозиційної Народної Ради в українському парляменті Ігоря Юхновського. Але, як повідомляють з України, йому ще досить далеко до офіційної реєстрації, бо на 14-го жовтня його прихильники зібрали не більше 20,000 підписів.

Враховуючи той факт, що програма російської телевізії ,,Вісті" широко передається в Україну та має велику кількість глядачів на сході України (така ситуація утворилась ще під час боротьби Росії з комуністичним центром), то матеріяли про того чи іншого кандидата на президента безумовно впливають на перевагу виборців у республіці. Становище московської преси має теж неабияке значення в цьому сенсі. І мені здається, що так звана демократична преса у Москві віддає перевагу Вячеславові Чорноволові. Чому особисто йому, може виникнути запитання. На мою думку це пов'язано з тим, що В. Чорновіл за своїми політичними переконаннями та кар'єрою політика дуже близько підходить до ідеалів представників ,,Демократичної Росії". Пригадаємо, що головою місцевої ради у Львові він став одночасно з Гаврилом Поповим у Москві та Анатолем Собчаком у Петербурзі. Збігається й їхня реакція на партійну приналежність на цих постах. Попов та Собчак тоді вийшли з лав КПСС, а Чорновіл з організованої ім Української Гельсінкської Спілки, яка перетворювалась в цей час (весна 1990 року) в українську Республіканську Партію. Такі симпатії до Чорновола серед московських демократів утворились під час спільної боротьби проти імперського центру в допутчевий період, але тепер, коли Росія все частіше та частіше говорить ,,мовою центру", а В. Чорновіл у своїх виступах для російського читача говорить про те, що центру не повинно бути взагалі, то я передбачаю, що ці симпатії підуть вниз. Особливо Росію непокоїть тепер несподівано виникнувша любов деяких самостійних республік до нуклеарної зброї. В той час як державний секретар Росії Бурбуліс заявляє про правоспадкованість Росії колишнього Союзу, кандидат на президента України Чорновіл говорить, що не тільки стратегічна ядерна зброя, але й тактична повинні знаходитись на терені України й питання про їх переміщення пов'язує з переговорами про роззброєння з Заходом. Так поставлене питання, безумовно, не може задоволити великодержавні кола необюрократів в російському уряді Боріса Єльцина.

Прізвище Лук'яненка згадується в російськомовній пресі менше. Крім ,,Литєратурной Ґазєти" та ,,Московских Новостей", я не пригадую більш ніяких інтерв'ю з Лук'яненком. Можливо тут спрацювала кампанія ,,чорної пропаґанди", котра була проведена КҐБ при кінці минулого та на початку цього року. Один з лідерів ГКЧП, колишній голова КҐБ СССР Володимир Крючков у своєму виступі на з'їзді народних депутатів СССР назвав УРП ,,екстремістською організацією, котра має у своєму складі збройні загони бо-євиків". Заступник Крючкова, Бобков, в інтерв'ю журналу ,,Театральная Жизнь" стверджував, що Лук'яненко в минулому ,,бандит" і був засуджений до розстрілу саме за це. До речі, спроба судового спростування цих наклепів в Дзержинському суді Москви покищо нічим не закінчилась, обвинувачені всіляко затягують процес, а судді діють дуже нерішуче.

Коли газета ,,Ізвєстія" з 3-го жовтня надрукувала наслідки опитування населення, котре було проведене Інститутом Соціології Академії Наук України, де Кравчука, як кандидата, виглядає в 32,7%, Чорновола — 8,1%, Юхновського — 6,8%, Лук'яненка тільки 2,6%, навіть менше ніж у Гриньова та Яворівського, то наша інформація про те, що в Києві лідер УРП отримав майже в п'ятеро більше голосів підтримки, ніж Кравчук — була зіґнорована центральною пресою.

От такі покищо передвиборчі баталії в Москві щодо українського президентства.

Про це і те

Про скарби, яким ціни немає

Справді, коли ми тільки дещо застановимося над тим, що наші переселенці в західніх країнах уже довгими роками, а особливо в останніх двох роках переслали дарів в Україну, — то можемо бути горді з цього, що ми не забули Батьківщини та стараємося їй допомогти, даруючи гроші, що їх заробили важкою працею. Шкода, що досі ніхто не зрахував у загальній сумі скільки мільйонів долярів перейшло в Україну у формі технічного приладдя, ліків, медичного устаткування чи навіть паперу, не згадуючи вже про безпосередню матеріяльну допомогу рідні, яка у багатьох українців-громадян ЗСА, Канади чи Австралії триває вже довгими роками.

А добре було б, якщо б хтось із наших фахівців у господарській і статистичній ділянках завдав собі труду і принаймні приблизно цю суму обрахував та подав до загального відома та й до відома наших братів в Україні, які, часом, не здають собі справи зі щедрости заокеанських українців.

Інша справа, що в нас дотепер немає — на подобу жидівської допомоги краянам — зорганізованої окремої помочі цим українцям, які приїжджають до ЗСА, а не мають тут родини чи близьких. І їм треба б на перший час призначити, як нашу допомогу, певну суму долярів, щоб не почувались вони жебраками. Але це окрема проблема, над якою ми тим разом не будемо розписуватися.

Ми хотіли зате порушити маловідому сторону медалі у дарах, які тепер дістає Україна від своїх вірних дітей, дарма що вони вже довгими роками живуть поза її межами. А може саме тому?!

Розуміється, ніхто не буде перечити, що матеріяльні дари під цю пору Україні найбільш потрібні у економічній кризі, яку її відродження принесло.

Але крім долярів ще є речі, що їх за ніякі гроші купити не можна, а вони представляють велику цінність чи то сантиментальну, чи історичну, а звичайно культурну.

І тут знову, як і у грошовій допомозі, немає нікого, щоб зумів перелічити все це, що ми, колишні так звані ,,біженці" чи ,,переміщені особи", передаємо зі щирим серцем і з великим зворушенням туди в Україну.

Ось раз-у-раз їдуть в Україну наші мистці-художники не лише, щоб виставити там свої твори, але й щоб залишити частину їхню, як дар для музеїв, як вклад у мистецьке багатство України.

Ось ідуть скрині книжок із різних ділянок науки, мистецтва чи літератури, щоб могли їх читати, ці хто цікавиться ними.

Ось передається на власність України зібрані тут з любов'ю білі круки нашої літератури, українських екслібрисів, знищених там совєтським режимом а збережених тут зразків нашого справжнього українського мистецтва.

Ось пише нам близька старша людина, що зберегла через воєнні лихоліття і мандрівки картину Труша і хоче її передати до Львова. Однак найбільше її бажання, щоб її останки могли там спочити.

І вкінці так дуже ще недавній, бо з минулого тижня, але зворушливий акт передачі голові відродженого Пласту в Україні першого примірника ,,пластової біблії" підручника д-ра О. Тисовського ,,Життя в Пласті", що перейшов через руки провідних пластунів як найдорожчий скарб через ,,бурі і негоди" аж — посьогодні. Тепер він буде там, звідкіля прийшов, — у рідному Львові.

Цікаво чи належно розуміють ці скарби, яким не можна поставити ціни в долярах, люди тут і там та й застановляються над тим скільки почуттів любови до Батьківщини у них заховано?

О-КА

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран і канцлер Німеччини Гельмут Коль повідомили про пляни створення об'єднаного рухомого військового формування кількістю 50,000 осіб, яке має стати основою майбутньої загальноевропейської армії. Коментуючи франко-німецьку ініціятиву, міністер закордонних справ Великобританії Даґлас Гирд назвав ,,непотрібним і небезпечним заняттям спроби дублювати функції НАТО". Проти пропозиції Парижу і Бонну висловилася також Італія, однак Бельгія та Еспанія назвали її доцільною.

Ганна Черінь

ЛЕТИТЬ МІЙ ПЕГАС, ХВОСТИКА ПІДНЯВШИ...

II

Як бачите, трохи й кадила на втіху нашому жіноцтву — і не безпідставно! А може б ви хотіли знати, як українці навчились танцювати? І про те знайдете вірш (ст. 173, ,,Скоморох"): після вдалого походу, козаки роздивлялись на трофеї і знайшли серед них якісь червоні грушки. Дуже червоні! Скуштували — а то був перець — і підскочили та й пішли навприсядки, запиваючи спрагу сивухою.

Є в цих збірках і одіозне нарікання старших на ,,культуру" молоді, від якої наша українська молодь, на жаль, не відстає: ,,обкраяна спідничка", ,,полатані облізлі штани — джіни", ,,підкови сині" під очима, ,,пуп на показ", ну і, звичайно, ,,модерні" танці:

А молодь завертілась, немов напали блохи,
У твістві скаче — крутить задком і передком...

Є і приклад мовного волап'юку ,,геф-напів", такою українською мовою, що наші батьки не второпали б. Тільки там, де ,,Айк" (Айзенгавер) каже ,,Вері лайк" — не може бути, щоб він так сказав. Він же не українець. Спостережливість і злободенність Панька Незабудька подиву гідна. Здається, він нічого й нікого не обминув. Не дуже делікатно, стилем запорожців, що пишуть листа турецькому султанові, Незабудько дав гостру відсіч ,,Собакам цілій зграї", що протестували проти встановлення пам'ятника Шевченкові в столиці ЗСА. Найбільше з усіх дісталось Микиті Хрущову, що в 60-ті роки, в період розквіту сатиричної творчости Незабудька, був світовою сенсацією. Для нас, українців, Хрущов був корисний хоч би тим, що дав ,,відлигу" і викликав рух шестидесятників. Проте, Незабудько в своїх творах бачить тільки неґативні риси Хрущова і дає йому доброго перцю.

Автор висміює пригоди Хрущова в Америці і врешті підводить підсумки кар'єри вождя:

Та з Кремля друзі Нікіту
Вигнали, як сучку биту
І з грізного вам прем'єра
Вмить зробили пенсіонера.

Шкода, що в цім бурлескно-влучнім куплеті збитий ритм, але про це далі. Незабудько вміє брати на приціл, в ціль у більшости влучає — і часто в яблочко. Дістає від нього і ,,вуличний оратор", що всіх купає у багні, ті, в кого куряча пам'ять на добрі вчинки, і наші організації, де багато кличів і програм, але мало людей, охочих до праці... І все це вміє він зробити так, що особисто нікого не зачепить: кожний думає, що то про когось іншого.

А проте автор пробує писати і серйозні вірші, здебільшого філософського напрямку. Такі речі як ,,В добу технології", ,,Великдень на чужині", ,,Наша увага", ,,В добу поступу", ,,На відлюдді", ,,В критичну хвилину" (збірка ,,Скоморох") сполучають сарказм із елегійним роздумуванням — близько до напрямку Зої Когут. З вірша ,,Автор і редактор" (,,Скоморох") довідуємось, що Незабудько поривався писати і сонети, та махнув рукою і ,,перестроїв" ліру на сатиру.

Панько Незабудько заполонює своєю безпосередністю. Уявляється, що він отак собі сяде, візьме перо в руки й катає:

Є в нас такі філософи,
Що не прочитають
У газеті ані строфи,
Але усе знають.

Що з того, що ,,строфа" тут вжита недоречно? Коломийка бере саме своєю нелогічністю. Ось ще й таке:

Зажурилась я на софі:
Думи ж мої, думи...
Чоловік мій на ,,лейофі",
А я мию ,,руми".

А які по-дитячому щирі й кумедні вірші ,,Про козуню-вередуню", ,,Совєтська раса", ,,Американська біда", ,,Нереальна уява", в котрому усе навиворіт, як у Руданського. Що було б, якби модерністи опанували ввесь світ?

Позбулися б ми з голов
Усякого толку,
А Шевченка б замінив
Модерніст з Ню Йорку, —

відповідає Незабудько.

А як вам подобається те, що дав російський вождь-жебрак взаміну за американську допомогу?

В'язку нулів,
Русскі дулі
Й фіґу з маком
У подяку.

Автор — улюбленець несофістикованого читача, що не шукає метричних і граматичних норм, а хоче розважитись і нареготатись. Тому то Незабудько переінакшує слова на свій лад і вживає їх у тому сенсі, що потрібно для дотепу. У вірші ,,Мандрівник" автор вжив ,,гедонізм" замість ,,гедеонізм", та ще й не в правильному значенні, але що з того? Від того ще смішніше. А взагалі, які слова збирає й вибирає наш сатирик! ,,партрожі" і ,,партголота", ,,горобва", ,,ломишийні" (гри), ,,кортячка", ,,безобличний". А сорти ґрипи! Не тільки азійська, а й ,,есесерська", чорто-партократна, дідько-контактна, прореалітетна, самостійнофобна, зміновіховна. І тут же, у вірші ,,Еміґраційна ґрипа" (ст. 145, ,,Сатирикон") ,,клич еротичний" не пасує до змісту. В тій же збірці на ст. 169 є гарна строфа, але справді ,,шиворот-навиворот":

Пародії
Це вроді є
Мов шиворот
Навиворот.

Якою це мовою написано? От куди рима заводить!

Чомусь я уявляю, що автор пише свої дотепи і на святах та на забавах. Отак сидить-сидить, вип'є чарку та вибухає: ,,Інкі-пінкі, льодомінкі!" або ,,Єрцем-перцем!", ,,Галяріґи, макакіґи", ,,Гоцки-кльоцки, сюдай-дана"... А навколо ,,рипці-пипці какофоній"... Як треба, то слово можна в баранячий ріг скрутити, і всі будуть розуміти: ,,Хоч й чуєшся моц, та не кричи гоц!"

Автор перебирає міру до грубіянства. ,,Розгнуздана, як льоха, сьогоднішня епоха". Порівняння було б може і вдале, якби ,,льоха" могла бути розгнуздана (чи загнуздана). А про Хрущова: ,,Морда в нього неумита". Яка б вона в нього не була, я певна, що Хрущов принаймні раз на день умивався. У іншому місці Хрущов названий ,,дядьком поганим". А Ґорбачов — це ,,Мішка". А ось як характеризує автор тип ,,хохла":

(Закінчення на стор. 4)

ЗАКЛИК

КАНАДСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ РУХУ

В найбільш тривожні теперішні часи рішається доля України. З розвалом комуністичної тюрми народів повіяв подих свободи для нашого знеможеного народу.

Верховна Рада України проголосила Акт про державну незалежність України. Цей акт потрібно переконливо підтвердити референдумом, який відбудеться 1-го грудня 1991 року. Проти позитивного висліду референдуму діють різні сили. Потрібно нагліх фондів для перемоги у референдумі за повну незалежність України! Як не тепер, то коли? Як не ми, то хто?

Вашу допомогу спрямовуйте через місцеві осередки КТПР, або до Координаційного Центру у Торонто. Чеки просимо виставляти на Canadian Fliends of Rukh, 620 Spadina Ave. Toronto, Ont. M5S 2H4. Зазначити „на референдум".

Всі на допомогу Україні!
Слава Україні!

Управа КТПР.

Маніфестація в Лос Анджелесі

З ініціятиви УККА і УАКРади українці Лос Анджелесу вийшли 22-го вересня 1991 року на маніфестацію, щоб задемонструвати свою радість з приводу проголошення Верховною Радою самостійности України і щоб домагатись від президента Дж. Буша офіційного визнання державної самостійности України і нав'язання з нею дипломатичних зв'язків. Маніфестація була добре зорганізована завдяки співпраці громадських організації під крилом новоствореної установи Українські Злучені Організації Каліфорнії. Вже о год. 1:30 пополудні перед величним федеральним будинком маршували колони демонстрантів на хіднику, довжиною близько чверті милі. Численні національні прапори, синьо-жовті бальончики і велика кількість плякатів викликувала в переїжджаючої публіки оваційне признання. Мальовнича картина була дійсно зворушлива для нас, українців, і напевно приємна для ока чужинців.

Маніфестація 22-го вересня в Лос Анджелесі.

Програма маніфестації почалась молитвою, яку провели о. Петро Леськів, парох української католицької церкви в Лос Анджелесі і о. Галик Голутяк, парох української православної церкви св. Андрія. Хор „Кобзар" відспівав американський славень і майстри церемонії Том Даніельс та Степан Шмотолоха, голова Ради Директорів місцевого Товариства Допомоги Україні повели програму дальше. Том Даніельс відкрив програму в англійській мові, а Степан Шмотолоха в українській мові подав мету маніфестації. Його патріотична, емоційна промова викликала бурю оплесків у маніфестантів.

Першим головним промовцем був радний міста Лос Анджелес, наш давній щирий приятель Зев Ярославський. Хоч він сам жидівського походження, в гострій формі закликав президента Буша, щоб він визнав незалежність України і не відкладав цієї справи так, як це він робив з прибалтійськими державами. Промову Зева Ярославського публіка сприйняла гучними оваціями.

Олександер Рівний, голова УККА в Лос Анджелесі, докладніше говорив про етнічні групи в Україні, які мають там всі права свобідної людини в державі.

Голова Українських Злучених Організацій Каліфорнії Ігор Лесик звернув увагу на те, що намагання президента Буша відреставрувати імперіялістичний Совєтський Союз є історичною помилкою, яка матиме трагічні наслідки на долю Західної Европи і Північної Америки. Д-р Юрій Шевчук, депутат з Рівного в короткій промові з'ясував вагу Руху у боротьбі України за її незалежність. Д-р Віктор Оренга, член Руху Київської області, між іншим сказав: „Переслідувана століттями Україна хоче долучитись до світових держав, як рівна до рівних. Змістовну промову виголосив також Ігор Ліховий, депутат з Черкаської області і директор музею ім. Тараса Шевченка у Каневі. Патріотичну поему „Україна" виголосила з патосом Зоряна Кеске. Голова УККА у Феніксі, Аріз., Тарас Масний, який приїхав до Лос Анджелесу автобусом з групою 50 осіб, закликав українську громаду до поглиблення зв'язків з урядовими чинниками ЗДА шляхом посиленого листування, телеграм і т. д.

По його промові промовляли представники Національного Уряду В'єтнаму, Китаю, Польщі, Білорусії і Литви. Всі вони беззастережно підтримували становище попередніх промовців. Згодом відчитано резолюцію з маніфестації, в якій відзначено проголошення Верховною Радою самостійности України 24-го серпня 1991 року, і підкреслено вимоги до президента Дж. Буша визнати офіційно Самостійну Українську Державу і нав'язати дипломатичні зв'язки з нею. На маніфестації зібрано понад 700 підписів, які підтверджували резолюцію. (Ці підписи враз з резолюцією вислано до през. Буша і 47 конгресменів). Маніфестація закінчилась українським славнем, відспіваним хором „Кобзар" і учасниками маніфестації, яких було до 800 осіб. Після маніфестації відбулось інтерв'ю Богдана Футали з кореспондентами телевізійних станцій ч. 5 і 9.

В епілогу треба зазначити, що маніфестація виявила велику жертвенність громадянства і його готовість взяти участь в демонстративній акції допомоги Україні в її критичному етапі боротьби за повну незалежність. Виявила вона також і труднощі, з якими ми мусимо зустрічатись в майбутній акції пропоганди серед американського суспільства, яке покищо заплющує очі на наші стремління жити вільно в сім'ї вільних народів.

Ігор Лесик

Св п. М. Курис

Знову невмолима смерть забрала з рядів малої Гантерської парафії-громади заслуженого парафіянина: на 91-му році трудолюбивого життя помер св. п. Максим Курис. Протягом двох років М. Курис безінтересовно трудився, працював при будові церкви, гражди, парафіяльного дому, постійно і щедро жертвував на церкву, патріярхат та інші народні цілі, а як колишній воїн УГА активізувався у ветеранській організації ОбВА, жертвуючи на вдів, сиріт, інвалідів і могили воїнів.

Син золотопшеничного Поділля, змалку замилуваний у сільське господарство, занедбав шкільництво (не скінчив народної школи), яке згодом вспів надолужити самоосвітою, читанням газет, книжок. Вже на 14 році життя (подав, що має 16) зголосився добровольцем до Української Галицької Армії. Після невдач покинув рідний край шукати кращого життя в Америці. Поселився і працював довший час на фармі, яку під кінець 50-их років покинув і за зароблені гроші купив фарму в околиці Гантеру. Поза працею на фармі він всеціло і безінтересовно посвятив себе праці при церкві й інших церковних забудованнях. Рівночасно розширював свої знання читанням книжок, заложив бібліотеку, яку протягом років збільшив вартісними виданнями з історії, літератури й українського мистецтва. З замилуванням вчився у визначного мистця Михайла Мороза малярства і картинами кетскильських краєвидів, гуцульськими різьбами, бандурою, портретами наших поетів, гетьманів, військовиків прикрасив мешкання. Весь час цікавився громадським життям, брав участь у концертах (любив музику, спів), доповідях і театральних виставах. Як великий любитель молоді, щороку даром відступав свою посілість під пластові табори. Останніми роками підупав на здоров'ю, громада доцінюючи його услуги для церкви, прийшла з поміччю, головно родина Шуми-

(Закінчення на стор. 4)

Плянується виставку дитячої літератури в Україні

Виховна референтура СУА під патронатом СФУЖО і СКВОР при СКВУ при співпраці з ОПЛДМ та Шкільною Радою УККА заплянували уладити в Києві і у Львові виставку дитячої літератури — видань діяспори.

Заплянована залишити один комплект виставки в Києві, другий у Львові, а третій, після виставки на Конґресі СКВУ в Торонто в 1993 році, залишиться власністю Бібліотеки Виховної Референтури СУА. Проситься видавництва дитячої літератури присилати по три примірники видань.

За словами бібліотекаря-архівіста НТШ у Львові, Тараса Романюка, та виставка „послужить державному відродженню України, а для еміґрації буде переконанням, що праця багатьох поколінь не пішла марно".

Проситься тих, у яких є приватні збірки книжок для дітей, повідомити, які є книжки (казки, оповідання, вірші, співанники, п'єси, букварі, читанки, усі видання поза межами України) і чи зможете їх нам позичити чи подарувати для виставок в Україні.

Сподіємося, що українці розкинені по всіх континентах світу допоможуть нам гідно зарепрезентувати видання дитячої літератури діяспори.

Ольга Тритяк
360 N. 41st St.
Allentown, Pa. 18104.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять померлих дорогих осіб на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Дружина Клара Ф. Михайленко — $1,000; приятелі і знайомі — $350 в пам'ять бл. п. ПЕТРА МИХАЙЛЕНКА.

Д-р Теодор і Міра Залуцькі — $1,000 в пам'ять бл. п. НАДІЇ ПЕТРИШАК.

Марія Марусяк з родиною — $1,000 в пам'ять чоловіка бл. п. ОСИПА МАРУСЯКА у 8-му річницю смерти.

Уляна й Іван Сось — $500 (з дорівнювальним фондом) у пам'ять матері бл. п. ЮЛІЇ СОСЬ.

Д-р Ляриса і д-р Олекса Білянюки — $300; Мирослава Зубаль — $200 у пам'ять бл. п. ІРЕНИ-ОРИСІ з ЗУБАЛІВ ГНАТЧУК.

Марія Храплива — $100 (на видавничу діяльність) в пам'ять мужа бл. п. проф. д-ра ЗІНОВІЯ ХРАПЛИВОГО.

Марія Попадюк і Іванна Попадюк Муденбав з родиною — по $100 у пам'ять брата і вуйка бл. п. РОСТИСЛАВА ЗЕЛЕНОГО.

Галина Сиротюк і інж. Євген Сиротюк — $100 (з дорівнювальним фондом) у пам'ять чоловіка і батька бл. п. проф. ПАВЛА СИРОТЮКА в сімнадцяту річницю смерти.

Лука і Марфа Кудрик — $100 у пам'ять сватів бл. п. ГЕРАЛЬДА І ГЕРІЄТ КЕЙС.

Д-р Роман Мороз — $100 у пам'ять св. п. д-ра РОМАНА МИКОЛАЄВИЧА.

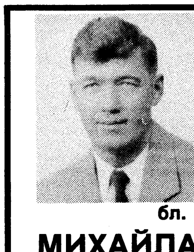
Іван і Наталія Бачинські — $50; Василь Лагошняк — $25 у пам'ять бл. п. АННИ ФІТЯК.

Інж. Ярослав і Ольга Дужі — $25 у пам'ять бл. п. ЙОСИФИ БЛЮЙ.

Марія Попадюк — $25 у пам'ять бл. п. д-р МАРТИ з БАРАНОВСЬКИХ ПЛОЩАНСЬКОЇ.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померших вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого найдорожчого, незабутнього **МУЖА, ДІДУСЯ, ПРАДІДУСЯ**

бл. п.

МИХАЙЛА ДУМКИ

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

відправиться

23-го жовтня 1991 р. о год. 8:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку

Просить про молитви за душу покійного —
дружина — АННА з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в четвер, 17-го жовтня 1991 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

Марія Сумик з Криницьких

ПАНАХИДА — п'ятниця, 18-го жовтня 1991 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 19-го жовтня 1991 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

муж — АВГУСТИН
син — д-р БОРИС
сестра мужа — ТЕРЕНЯ
брат мужа — д-р ІВАН
братанки — д-р ЮРІЙ СУМИК з родиною
ПЕТРО СУМИК
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

Летить мій...

(Закінчення зі стор. 2)

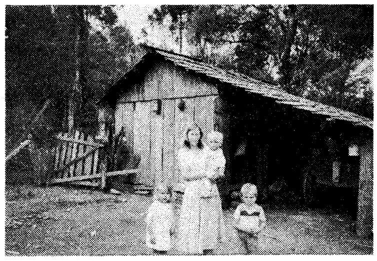
Спосібний навіть плюнуть собі в морду
І заявить, що добрий зробив акт.

Незабудько жонглює наголосами до такої міри, що часом створює курйоз. У вірші „Московський гуманіст" („Скоморох" ст. 47) „москаль-монголоїд" з наголосом на останньому складі означає не монголоїдний вигляд, а людину, що їсть монголів. Для рими автор вживає кличну форму „Діде!" (замість „Діду!") В іншому місці автор римує таке:

За таку страшну аферу
Зітру тебе в порох, сере!

Коли читачка поскаржилась, що в книзі одного автора є непристойні вирази, і навела аж три приклади, автор відповів: „Пані, ви їх шукаєте!" Ще чого доброго Панько Незабудько скаже таке й мені. Тому переключусь на інше. В „Сатириконі", у вірші „Хохол" Незабудько хитається з ямбу на пеон, звичайно, ставлячи наголоси там, де йому хочеться. Ритм порушено в багатьох віршах; алеж сатири здебільша розраховані на голосне читання, в котрім паузи виправляють ритм. Часом ритм можна було б вирівняти, просто переставивши слова: „Хто не з ним, він того зчеше", — написав автор. Треба виправити на „Хто не з ним, того він зчеше" — і все буде гаразд. А взагалі, автор має слух. У вірші „Ще раз про поляків" бездоганно дотримано ритм, ще й із цезурою. У вірші „Утопія" — чудовий дактиль із затактом. У вірші „З нагоди нового року" („Сатирикон" ст. 162-3) гарний тристоповий ямб. Отже, коли хоче, Незабудько вміє тримати такт, як у танці. Міг би знайти собі друга-порадника, що перевірив би ритми і рими, міг би й у словник частіше заглядати — але діло вже зроблено, книжки видано. Проте, в них переважно колишні твори з „Мітли", а певно ж автор щось писав і після того. Тож побажаємо Незабудькові і його близнюкові Мікі Сукенсонові не складати рук, не засинати при телевізорі, а й далі йти пліч-о-пліч із добою і віддзеркалювати її у своїх пародіях і сатирах.

Чи нам не боляче?

Ось у таких умовах живуть деякі українські родини у Бразилії.

Ми вже стрічали різні статті, з фотографіями і без них, що представляли нам життя наших громад у Бразилії. Були люди, які, читаючи ті сумні рядки, дещо присилали, однак це ще не розв'язало усіх потреб українських родин у Бразилії. А розв'язати можна. Треба лише ближче приглянутися життю цих родин і перейнятися до потребуючих співчуттям.

Багато родин не мають своєї землі. Щодня приходять до нашого комітету чоловіки й жінки, просять помочі в купівлі землі. Невже ми не спроможемося підтримати бідака, який має на утриманні 6—12 членів, невже не поможемо йому придбати бодай один акер землі, що дорівнює 2,4 гектара, за 700—900 долярів? Невже наразимо невинних діточок на те, щоб завтра вони стали крайніми жебраками або злочинцями?

Чимало є слабовитих дітей, хворих на різні недуги, навіть проказу. Чому? Бо їхні батьки і діди не мали відповідних харчів, відповідних ліків. Урядові чинники не звертали на них уваги, а інші, в тому числі й духовні, не мали ніяких матеріяльних можливостей.

Невже кожний із нас не знайде яких 100 долярів, потрібних на ліки та конечні операції? Невже пройдемо мимо потребуючих, як пройшов попри побитого жидівський священик чи левіт?

Відвідуючи колонії і окремі родини, легко завважити брак помешкань. До 15 відсотків людей взагалі не мають куди подіти себе й діточок. Оселі гірші, ніж колись в концентраках. Ні кухонь, ні столів, ані ліжок.

Невже на сотні тисяч наших родин, котрі мають гарні власні будинки, не знайдеться співчутливих жертводавців, щоб помогти бідній родині, зібравши для неї якихось 3—4 тисячі долярів?

Ідімо далі. Знаємо, що тут, у Бразилії, росте дорожнеча. Погіршився клімат, сильні посухи змінюються довгими дощами, тому бракує харчів. Серпневого дня запитую одинадцятилітню дитину, чи вона їла того дня хліб. Відповіла: ні. А коли їла хліб востаннє? Каже, що на Паску. Тобто 5 місяців тому! Тим часом діти в ЗСА і Канаді мають білий хліб щодня, чимало його викидається на смітник.

Обсервуючи тутешніх наших дітей, зауважуємо між ними здібних, цікавих до життя, проте вони позбавлені можливости вчитися. Батьки змушені забирати дитину зі школи, заледве вона закінчить початкову третю клясу, бо не мають за що купити книжку, зошита, взуття. Про вищі студії навіть мови нема. Не дивниця, що маємо дуже мало вчених людей. Чимало дівчат, намагаючись якось дати собі раду, занапастили своє життя у відомий спосіб. Хто винен? Може і ми...

Коли хтось із нас може прислати тутешній дитині на річну науку 300—800 долярів, а не робить цього, то кривдить увесь український народ. Низький уклін СУА, ЛУКЖ і тим окремим родинам з ЗСА і Канади, які вже роками помагають нашій студентській молоді, але ще дуже багато дітей такої помочі чекають.

Отже, через наш комітет чи Центральну Репрезентацію ви можете докладно довідатися про потреби тутешніх дітей та молоді, якщо схочете якоюсь мірою тим потребам зарадити.

Або візьмімо питання одягу. Запевняю вас, що найменше 40 відсотків одянів українських родин у Бразилії не мають можливости купити собі одяг. Десятки осіб приходять кожного дня до нашого Комітету і просять „шмаття".

Ще щастя, що досі ЗУАДК. Суспільна Служба Канади й Австралії, окремі жертводавці, а найбільше Сестри св. Йосифа зі Саскатуну присилають нам пакунки і ми їх роздаємо на місці або ж розвозимо просто по колоніях. Тому хочу нагадати: хто збирається викидати ще добрий одяг до бакси, ліпше зладіть пакунок і пришліть сюди. Комітет зорієнтує зацікавлених осіб, щоб допасувати одяг до кожного потребуючого.

Вдягнімо наших братів, то будемо мати заслугу перед Богом!

Вже само собою зрозуміло, що є велика потреба в харчах, особливо в молоці для дітей. Вони ж тут переважно ростуть на чайку, або на юшці з фасолі. Тому діти в цілому анемічні, нецікаві до науки, податливі щодо хвороб. Тепер на зібрані поміж 50 родинами гроші купили понад 50 корів, але ще 100 родин залишаються без молока.

Крім корів, потрібні й коні. Вони тут не тільки тягнуть воза чи плуга, але служать транспортним засобом. Середній кінь сьогодні коштує до 200 долярів. Від 1983 року вже вдалося купити 58 коней, однак ще до півсотні господарів потребують помочі. Коли їдемо вигідними автами американських і канадських „гайвеями", згадаймо, що багато наших братів у Бразилії мусять відбувати щодня десятки кілометрів пішки тільки тому, що не має за що купити коня.

Такі є найбільш пекучі потреби тутешніх наших людей. Ці потреби вже 100 літ еміграції є відкриті перед нашими очима, однак досі ми їм не зарадили. Що ж, як каже приповідка, краще пізно, ніж ніколи. Хоч на малий час будьмо ощадними, тоді таки побачимо, що можемо чимось прислужитися знедоленим нашим братам, щоб і вони підняли голови та почулися людьми. Всі чуймося людьми і братами. Наші діячі, представники українсько-бразилійських громад, працюють на загальну користь у ЗСА, Канаді й Австралії — о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, редактор „Світла" в Торонто, п'ятеро сестер св. Йосифа у Саскатуні, о. Маврикій Попадюк, ЧСВВ, у Глен Ков, о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ. У соборі св. Юра в Ню Йорку, о. Олексамдер Гавкалюк, ЧСВВ, в Асторії, Н. Й, о. Едісон Бойко в Йонкерсі, о. Євген Галицький у Віндзорі, Онтаріо, о. Реналдо Кекіс в Етобікоку, Онтаріо, дві сестри-служебниці в єпархії Стемфорду, дві сестри Згромадження св. Анни у Вашінґтоні, три катехитки Серця Ісусового у Стемфорді. Та ще й цілий ряд мирян, що увійшли в різні громади.

Це є правда, що тепер наші очі, серця й руки переважно звернені на рідні українські землі, бо й там багато хто з нас має рідню і відповідні зобов'язання. Але не збіднієм о, приславши сотню долярів, чи навіть і тисячу, а тут вони будуть чимось більшим, аніж помиччю — будуть спасінням. Господь сторицею нам віддасть ще на цім світі, а також у вічності.

Ласкаві датки присилайте на Комітет або ж на моє ім'я, оскільки я є його головою. Ще дозволю собі зазначити, що при виміні чеків (від 5 до 1000 дол.) нам відчисляють по 5 дол. на покриття банкових витрат, тому є доцільним через парафії або через Товариство надсилати більші чеки чи передавати готівку.

Наша адреса: Comite Social De Ajudac, Do Fundo Agrario De UUARC, Inc., A/C Pe. Pedro Baltzar, OSBM, Caixa Postal, 28, 84400 Prudentopolic, Parana, Brasil.

о. Петро Бальцар, ЧСВВ

Св. п. М. Курис

Закінчення зі стор. 3

лів і Льорхів доставляли безінтересовно до лікаря, шпиталя і годували. В лютому парафіяни вітали його з 90-літтям народин у готелі Лексінгтон панства Шумилів, яке влаштували самі господарі.

27 вересня сумна вістка сколихнула жителів Гантеру: перестало битися струджене серце Максима Куриса. 29-го вересня приміщення похоронного заведення було заповнене. Від управи церкви його попрощав інж. Володимир Левицький, підкресливши заслуги покійного для парафії, а Маріян Коць попрощав від фонду „Рідна Школа" в Україні, на який пок. Максим пожертвував своє майно. В день похорону, після Служби Божої з Панахидою, парох о. д-р Володимир Фіголь попрощав працівника церковних забудувань, примірного парохіянина, якого в часі недуги кілька разів відвідував і запричащав. Акордам „Вічная пам'ять" і похоронного „Святий Боже" асистував дзвін „Іван" з дзвіниці (покійний помагав будувати її), жалібно сповіщаючи сумну вістку про відхід у засвіти великого парафіянина гантерської церкви-гуцулки. Похоронна процесія відпровадила покійного на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, де чекала делеґація ветеранів з прапорами від головної управи Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці, головної управи Братських Українських Січових Стрільців у ЗСА та головної управи Колишніх Вояків УПА.

Після Панахиди попрощав друга по зброї, побратима славетної визвольної боротьби 1917—1921 років і члена ОбВУА Максима Куриса голова Об'єднання Вояків Йосип Труш. Підкресливши патріотизм, національну зрілість покійного малолітнього вояка УГА для кращої долі свого народу, який за свій вояцький обов'язок дістав відзнаку і подяку від своїх командирів: Колеґії Воєнних Відзнак під проводом генерала Михайла О. Павленка, генерала-четаря Мирона Тарнавського і полковника Андрія Мельника, зложив від Управи ОбВУА співчуття і подяку близьким знайомим, які опікувалися покійним в часі недуги. Прощаючись з покійним, просив, щоб виєднав у Всевишнього сили і снаги продовжувати боротьбу за ті ідеали, які він зі зброєю в руках захищав. При звуках сурми, стрілецької пісні „Видиш, брате мій" і похилених прапорах спущено домовину з китицею калини.

На тризні попрощала пок. Максима від парафіян Гантеру Наталія Макаревич. Вона підкреслила, що життя покійного не було пересічним чи пасивним, бо від ранньої молодости протягом довшого віку (90 років) самоосвітою і працею ішов до вершин. Енергійно працював при будові церкви, гражди під проводом головного будівничого Юрія Костіва, рівночасно поширював коло знання, купував книжки, закладав бібліотеку. Довідавшись з преси, що до Ню Йорку приїхав з родиною славний маляр Михайло Мороз, зразу зголосився на лекції малярства і поміг влаштуватися на краще помешкання. Пластунам він відступив посілість під пластові табори, які помагав влаштувати, за це його дуже любили, навіть на ватрах співали пісню „А нам Максим-Запорожець, легінь завзятий...". „Український Гантер і пластова молодь глибоко відчує брак Максима.

Гантерська громада з околицею гідно відпровадила заслуженого парафіянина покійного Максима Куриса на вічний спочинок, а під час похорону зложила пожертви на Служби Божі за спокій його душі і 510 долярів на церкву св. Івана Хрестителя в Гантері.

А. Б.

● ПРАЦЯ ●

ЖІНКА
пошукує домашньої праці доглядати дітей або старших людей. Телефонувати після 6-ої веч. на число
1-(215) 673-3320

● ДО ВИНАЙМУ ●

ДО ВИНАЙМУ
ПОМЕШКАННЯ
в Елизабет, Н. Дж. Телефонувати вечером від 5-9-ої год. на ч. (908) 355-8647

● РОЗШУКИ ●

Василь Кушнір пошукує **ПЕТРА БАЛКА**, що проживав в Бад Верізгофен і був зі мною на курсах в Авсбургу. Він сам чи його родина прошу писати на адресу:
Wasyl Kusznir
6526 Crescentville Rd.
Philadelphia, Pa. 19120
або телефонувати
(215) 224-2155

Пошукується **МАРІЮ ЛИБУ або її племінників**, нар. село Речичани, пошта Біла Гора, район Івано-Франківськ, обл. Львів. Остання відома її адреса була (1974 року) Box 515, Quogue, New York 11959. Хто знає її, або її племінників, прошу звернутися до:
Rev. W. Pelech
1005 Creswood Rd.
Philadelphia, Pa. 19115

● РІЗНЕ ●